

BERETNING 2018-2019

TIDERNE SKIFTER

FORMANDENS SKRIFTLIGE BERETNING TIL GENERALFORSAMLINGEN DEN 29. MAJ 2019

2018 blev et fornuftigt regnskabsår for Gramex og endte på 221 millioner i omsætning. Året bar imidlertid præg af større forandringer, end vi har oplevet de sidste par år.

Indsatsen for at sikre nye indtægter kombineret med en stram styring af omkostninger har i 2018 resulteret i et godt resultat på områderne radio/tv og AOF – som står for Anden Offentlig Fremførelse og dækker alle de kunder, der bruger musik i deres butik, café og lignende. Et område, hvor Gramex arbejder tæt og godt sammen med Koda.

Den væsentligste indtægtskilde for Gramex er stadig indtægterne fra vores aftaler med radio- og tv-kunderne, der ligger stabilt. På AOF-området øger Gramex stadig indtægterne i 2018 med ca. 1,2 million. Det er mere end nogensinde før, men dog kun en begrænset stigning i forhold til 2017. At fremgangen ikke er større på dette område, skyldes især, at en række større kunder har valgt at overgå til såkaldt rettighedsfri musik i stedet for at indgå aftaler om brug af 'rigtig musik' med Koda og Gramex. Samtidig ser vi nu de afledte økonomiske konsekvenser af den stigende nethandel, når flere og flere fysiske butikker – som ellers har brugt musik og betalt til Koda og Gramex – drejer nøglen om. Gramex har derfor sammen med Koda taget en del initiativer for at imødegå presset fra nethandlen og de rettighedsfrie musikleverandører og vil selvfølgelig fortsat have fælles fokus på udfordringerne på AOF-området i 2019.

På det område, vi kalder fordelingsaftaler, hvor Gramex alene fordeler midlerne på vegne af andre, oplevede Gramex derimod en markant nedgang i 2018. At dispositionsbeløbet falder med mere end 26 millioner i 2018 i forhold til 2017, skyldes hovedsageligt, at Gramex i 2018 ikke har skullet administrere retransmissionsmidler for producenterne, og at det har været et markant mindre beløb, som kunstnerne har bedt Gramex fordele, end året før. Renses regnskabet for disse retransmissionsmidler, viser regnskabet således en positiv fremgang på lidt over en halv million.

Gramex oplevede i 2018 en større nedgang i vederlag modtaget fra udlandet for dansk musik afviklet på radiostationer i de lande, vi har gensidighedsaftaler med. Så selvom Gramex stadig er i top 5, hvad angår antallet af internationale aftaler, afhænger afregningerne stadig af, hvor meget Gramex-medlemmernes musik bliver spillet ude omkring i verden. Her er det danske repertoire ligesom andre mindre sprogområder som bekendt i massiv konkurrence, trods en stigende mængde af ny dansk musik. Samtidig oplever vi, at de danske artister, der slår igennem internationalt, i stigende grad anvender internationale agenter, som indkasserer store udenlandske airplay-indtægter direkte uden om Gramex.

1. GRAMEX HAR FOKUS PÅ KUNDER OG KERNEOPGAVER

Trods massivt pres fra mange fronter og en forventning om et 2019 uden samme vækst i indtægt som de sidste mange år forventer Gramex at kunne fastholde sin position i musikbranchen som en aktiv medspiller i 'orkestret' af udøvende kunstnere og producenter.

På AOF-området forventer Gramex at kunne øge indtjeningen i 2019 trods pres fra nethandel og udbydere af den såkaldt rettighedsfri musik. Gramex har sammen med Koda sat ekstra ressourcer ind på at besøge butikker og andre kunder, der bruger baggrundsmusik, og den indsats fortsætter vi. I 2019 iværksætter vi samtidig en større fælles kampagne, der via en ny musik-smiley – Nyd musikken – skal bidrage til at blåstemple og synliggøre alle de mange butikker, caféer, restauranter og lignende, der har en musikaftale med Koda og Gramex og dermed bidrager positivt til udviklingen af dansk musik.

Med et markant øget pres på indtjeningen i årene fremover vil Gramex derfor i 2019 holde et skarpt fokus på kerneopgaverne.

Dog er der fortsat arbejdsopgaver i Gramex, der i henhold til vores koncessionsaftale med Kulturministeriet skal løses uafhængigt af indtjeningen. Gramex er forpligtet til at arbejde for alle rettighedshavere og alle kunder – ikke kun dér, hvor pengene er flest.

2. GRAMEX STYRKER INDSATSEN FOR MEDLEMMERNE

Gramex' afdeling for Medlemsservice & Repertoire (M&R) oplevede i 2018 en markant stigning af medlemsdata, der skal registreres. Det skyldes blandt andet, at der kommer flere og flere selvudgivere til, og at stadig flere udgiver EP'er og singler end album, hvorfor mængden af udgivelser og registreringer stiger. Gramex modtager studielister på disse mange nye udgivelser enten online eller på 'papirstudielister' via post eller mail. For at mindske manuelle arbejdsgange og spare print og papir har bestyrelsen sammen med ledelsen besluttet at aflive de gamle analoge papirstudielister, så man fra 1. april 2019 kun kan udfylde studielister online.

Som et led i at håndtere de stadig stigende datamængder og forbedre vores medlemsservice har Gramex søsat en række interne IT-processer. Det betyder blandt andet, at Gramex kan håndtere mere rapportering fra vores kunder – både vores radio/tv-kunder og AOF-kunder. Det giver os mulighed for at kunne udbetale flere midler direkte til medlemmerne på baggrund af konkrete afspilninger. Gramex indfører blandt andet en helt ny fordelingskategori kaldet instore radio, som dækker over afspillet musik i en række butikker, caféer, fitnesscentre og lignende, som ikke tidligere har rapporteret til os.

Samtidig ønsker vi at kunne udbetale optjente vederlag til medlemmerne langt oftere end før, så likviditeten kan komme medlemmerne til gode og komme ud at arbejde for endnu mere ny musik. For flere af vores medlemmer vil det betyde, at de i stedet for én årlig udbetaling i juni vil opleve at få flere udbetalinger fra Gramex hen over året. Samtidig vil vi fortsat arbejde for at styrke vores IT-løsninger, så medlemmerne kan få adgang til flere relevante data om deres afspilninger. En opgave, som vil kræve nye investeringer i IT.

3. GRAMEX OPRUSTER PÅ IT-FRONTEN

Gramex har i løbet af de sidste tre år intensiveret den interne udviklings- og driftsindsats på mange nøgle-IT-områder. Det er bydende nødvendigt, da vi kigger ind i en fremtid, hvor arbejdsmængden stiger, blandt andet fordi mængden af rapporteringer fra vores kunder og antallet af studielister stiger. Det er godt, for jo flere rapporteringer Gramex får fra vores kunder, jo større er andelen af de midler, som Gramex udbetaler på basis af afspilninger og ikke stikprøver. Samtidig kommer der hele tiden flere selvudgivere til, og udgivelsesmønstret ændrer sig fra albumformatet i retning mod EP'er og singler. Det er positivt, at så mange har lyst til at udgive musik og bidrage til et bredt og mangfoldigt musikbillede i Danmark. Men det betyder også, at langt flere producenter og studielister skal registreres i Gramex, hvormed arbejdsmængden stiger enormt. Med stadig flere opgaver og samme antal medarbejdere skal løsningen derfor findes i udviklingen af de IT-værktøjer, der kan skyde effektive genveje og holde mængden af de manuelle arbejdsgange nede. Sammenligner vi antallet af medarbejdere og omkostningsniveauet med de andre nordiske søsterorganisationer ligger Gramex nummer ét. Vi har færrest ansatte og langt den største omsætning og udbetaling til vores medlemmer sammenlignet med de andre joint societies i Norden. Det er en position, vi ønsker at fastholde, men det kan ikke lade sig gøre uden investeringer i IT-udvikling og -drift.

4. GRAMEX FØRER POINT-SYSTEMET AJOUR

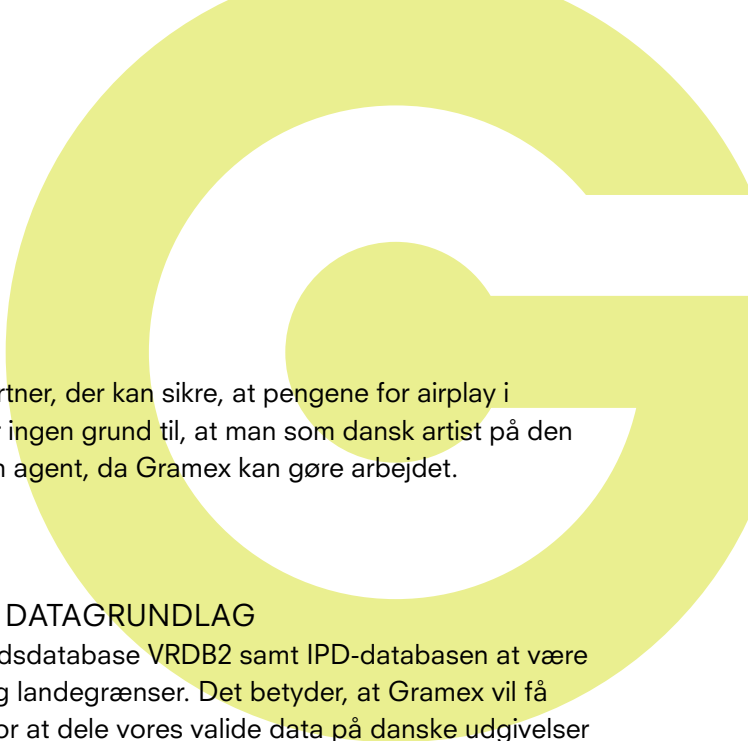
Gramex' bestyrelse har justeret det pointsystem, der ligger til grund for beregningen af de udøvende kunstners vederlag. Justeringen af pointsystemet, der ikke har været revideret i mange år, sker for at gøre fordelingen af point mere tidssvarende og gennemsigtig. Pointene bliver registreret til den enkelte kunstner på det enkelte track efter Gramex' fordelingsgrundlag. De er baseret på den medvirkendes rolle på tracket, som angives på studielisten, når man anmelder en udgivelse til Gramex. En solist får for eksempel flere point end en studiemusiker, mens bandmedlemmer får samme antal point.

Med justeringen af pointsystemet bliver der tildelt flere point end tidligere. Dermed bliver pointværdien i de forskellige kategorier også tilsvarende lavere. Pointværdien udtrykker, hvad 1 point er værd i 1 minut i de forskellige fordelingskategorier. De beregnes hvert år og afhænger blandt andet af den samlede mængde point tildelt. At man som kunstner måske oplever at få dobbelt så mange point som før, betyder derfor ikke, at man kan forvente en dobbelt så stor udbetaling.

Som udøvende kunstner afhænger det beløb, man optjener hos Gramex, af flere ting; hvor musikken er spillet, hvor mange minutter, årets pointværdier, og hvor mange point man er registreret med på hvert track. De nye point danner således grundlag for årets udbetaling til juni, hvor Gramex udbetaler for afspilninger i 2018.

5. GRAMEX FORTSÆTTER SIT INTERNATIONALE ENGAGEMENT

I lighed med de foregående år har Gramex haft fokus på at udbygge de internationale relationer og aftaler – senest har vi i februar indgået aftale for både kunstnere, producenter og blankbånd med vores georgiske søsterorganisation GCA (Georgian Copyright Association). Således har Gramex i dag internationale aftaler med mere end 43 søsterorganisationer i udlandet. Det betyder, at hvis man som udøvende kunstner

får succes i udlandet, skal Gramex være den naturlige partner, der kan sikre, at pengene for airplay i udlandet kommer hjem igen til kunstneren. Dermed er der ingen grund til, at man som dansk artist på den internationale scene skal betale ekstra omkostninger til en agent, da Gramex kan gøre arbejdet.

6. GRAMEX FÅR ADGANG TIL INTERNATIONALT DATAGRUNDLAG

I slutningen af 2019 forventes den internationale rettighedsdatabase VRDB2 samt IPD-databasen at være funktionsdygtig på tværs af forvaltningsorganisationer og landegrænser. Det betyder, at Gramex vil få nem og hurtig adgang til mere valide data og mulighed for at dele vores valide data på danske udgivelser med vores søsterorganisationer i udlandet. Det er afgørende at styrke validiteten af de internationale databaser, da der er meget stor variation i kvaliteten. Jo bedre kvalitet i datagrundlaget, Gramex kan få adgang til, jo mindre arbejde bliver der for os i at validere data internt. Og jo nemmere adgang til data af høj kvalitet for vores søsterorganisationer, jo større præcision i fordelingen af vederlag. Dermed kan vi sammen med vores søsterorganisationer sikre endnu bedre udvekslinger af vederlag til og fra udlandet på grundlag af vores internationale aftaler.

7. GRAMEX PASSER PÅ MEDLEMMERNES PERSONDATA

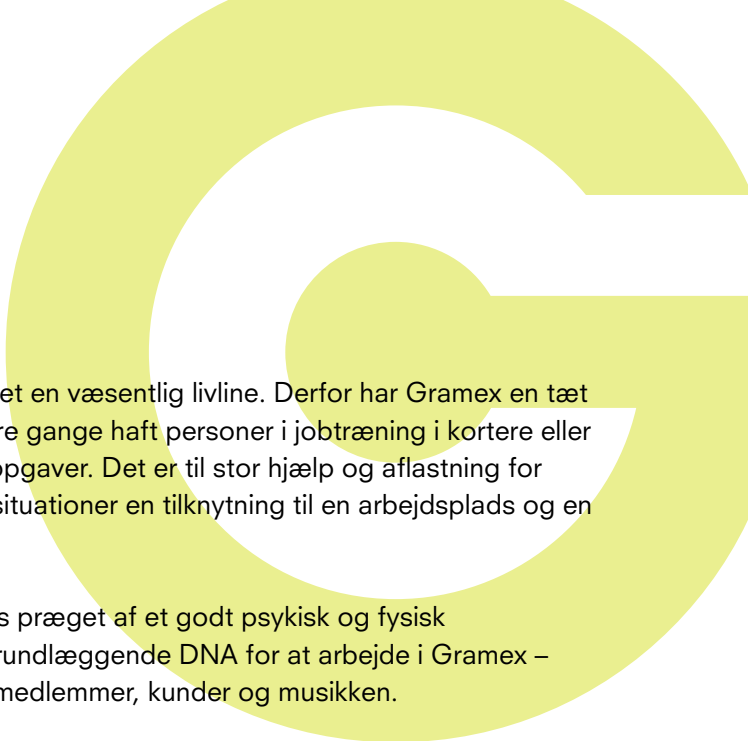
De fleste danskere har efterhånden hørt om General Data Protection Regulation (GDPR), på dansk ofte kaldet persondataforordningen, som trådte i kraft 25. maj 2018. Den nye forordning indebærer blandt andet, at der indføres en delvis harmonisering af reglerne for håndtering af persondata på tværs af de europæiske lande. Det betyder nye og skærpede forpligtelser for dem, der erhvervsmæssigt indsamler og behandler persondata. Gramex har derfor foretaget en omfattende gennemgang af dokumenter og processer og var forberedt og klar, da forordningen trådte i kraft. I forlængelse af dette store arbejde er der indført en årlig GDPR-dag, hvor alle medarbejdere bliver opdateret på området, så vi til hver en tid lever op til kravene i forordningen.

8. GRAMEX I EN SAMFUNDSMÆSSIG KONTEKST

Ligesom en lang række af andre organisationer med ophavsretlige interesser bakker Gramex økonomisk op omkring Ophavsret Danmark og bidrager aktivt i det omfang, det er påkrævet. Ophavsret Danmark har i 2018 haft fokus på det nye DSM-direktiv (digital single market), der blev vedtaget af Europa-Parlamentet den 26. marts.

I en mere nær kontekst har Gramex påtaget sig et samfundsmæssigt ansvar, der ligger ud over at håndtere, registrere og udbetale vederlag fra vores kunder til vores medlemmer. Derfor har vi bl.a. bidraget til en undersøgelse af, hvordan det ser ud med fordelingen af mænd og kvinder i dansk musik. Alene blandt Gramex' medlemmer er tre ud af fire kunstnere mænd. Det er en ubalance, som hele branchen skal have fokus på, så vi sikrer diversitet i musikken.

Derudover har vi igennem de sidste par år påtaget os en samfundsmæssig opgave i at skabe rum og arbejde til dem, der har haft det svært eller været væk fra arbejdsmarkedet og derfor ikke er i stand til at

arbejde på fuld tid. Her er tilknytningen til arbejdsmarkedet en væsentlig livline. Derfor har Gramex en tæt kontakt og dialog med Københavns Kommune og har flere gange haft personer i jobtræning i kortere eller længere perioder til for eksempel manuelle registreringsopgaver. Det er til stor hjælp og aflastning for Gramex' ansatte og giver samtidig mennesker i sårbare situationer en tilknytning til en arbejdsplads og en genvej tilbage til arbejdsmarkedet.

Gramex er og skal fortsat være en rummelig arbejdsplads præget af et godt psykisk og fysisk arbejdsmiljø med en stærk musikkultur. Det fokus er et grundlæggende DNA for at arbejde i Gramex – kombineret med en stolthed over at gå en ekstra mil for medlemmer, kunder og musikken.

9. GRAMEX MOD 2022 – TRÆERNE VOKSER IKKE IND I HIMLEN

Gramex spiller i dag en nøglefunktion for de udøvende kunstnere og producenter. Både når det handler om registrering og indhentning af vederlag for udgivet materiale, og når det handler om at sikre, at alle musikere, artister og producenter – store som små – behandles ens.

Men træerne vokser ikke ind i himlen. Fremtiden byder på en række større forandringer for Gramex både hvad angår indtjeningspotentialet og håndteringen af de stadigt stigende datamængder. Der er behov for konstant fokus på forretningsudvikling og omkostningsstyring. Et arbejde, som både bestyrelsen og ledelsen har stort fokus på og fortsat vil have stort fokus på – ikke mindst fordi vi kan se, at stadig flere fysiske butikker lukker ned, og presset fra de såkaldte rettighedsfrie musiktjenester vokser.

Når det gælder om at håndtere den markant stigende mængde data, som vi er forpligtet til at registrere ifølge vores koncession, og som ikke forventes at stoppe, uden samtidig at øge mængden af manuelle arbejdsopgaver eller antallet af ansatte, kræver det smartere IT-løsninger og investeringer i IT-drift og -udvikling. Derfor har bestyrelsen og ledelsen iværksat en konkret IT-strategi, der skal sikre, at Gramex også fremadrettet er i stand til at håndtere denne forpligtelse.

Det er ambitionen fra bestyrelsens og ledelsens side, at med de initiativer, der er igangsat for at håndtere ovenstående udfordringer, vil Gramex også i 2022 kunne positionere sig i toppen af de internationale forvaltningsselskaber både på indtjening og medlemservice.

Laura Littauer

Formand for Gramex' bestyrelse

Bestyrelsen har i beretningsperioden bestået af professor, ph.d. Morten Rosenmeier samt fra producenteres rettighedsgruppe Laura Littauer, formand (Sundance), Mikkel Torsting (Warner Music Denmark) og Casper Bengtson (Universal Music Denmark) og fra kunstnernes rettighedsgruppe Lena Brostrøm Dideriksen, næstformand (Dansk Artist Forbund), Anders Laursen (Dansk Musiker Forbund) og Katja Holm (tidl. Dansk Skuespillerforbund) samt bestyrelsessuppleanterne Asger Steenholdt (musiker) og Søren Krogh Thompson (Playground Music).